TIESAS SPRIEDUMS (trešā palāta)

2015. gada 16. jūlijā *

Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu — Preču brīva aprite — LESD 34.–36. pants — Pasākumi ar līdzvērtīgu iedarbību — Direktīva 94/11/EK — 3. un 5. pants — Pilnīga saskaņošana — Aizliegums kavēt tādu apavu tirdzniecību, kas atbilst Direktīvas 94/11 prasībām par marķējumu — Valsts tiesību akti, kuros ir prasīta izcelsmes valsts norāde ārvalstīs pārstrādātu preču marķējumā, kurā ir izmantots formulējums itāļu valodā "pelle" — Brīvā apgrozībā laistas preces

Lieta C-95/14

par lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu atbilstoši LESD 267. pantam, ko *Tribunale di Milano* (Itālija) iesniedza ar lēmumu, kas pieņemts 2014. gada 20. februārī un kas Tiesā reģistrēts 2014. gada 27. februārī, tiesvedībā

Unione Nazionale Industria Conciaria (UNIC),

Unione Nazionale dei Consumatori di Prodotti in Pelle, Materie Concianti, Accessori e Componenti (Uni.co.pel)

pret

FS Retail ,

Luna Srl ,

Gatsby Srl .

TIESA (trešā palāta)

šādā sastāvā: palātas priekšsēdētājs M. Ilešičs [*M. Ilešič*], tiesneši A. O'Kīfs [*A. Ó Caoimh*], K. Toadere [*C. Toader*] (referente), E. Jarašūns [*E. Jarašiūnas*] un K. G. Fernlunds [*C. G. Fernlund*],

ģenerāladvokāte E. Šarpstone [*E. Sharpston*],

sekretāre L. Karasko Marko [*L. Carrasco Marco*], administratore,

ņemot vērā rakstveida procesu un 2015. gada 15. janvāra tiesas sēdi,

ņemot vērā apsvērumus, ko sniedza:

— *Unione Nazionale Industria Conciaria* (*UNIC*) vārdā – *G. Floridia*, *A. Tornato*, *M. Mussi*, *A. Fratini* un *G. P. Geminiani*, *avvocati*,

* Tiesvedības valoda – itāļu

— *Unione Nazionale dei Consumatori di Prodotti in Pelle, Materie Concianti, Accessori e Componenti* (*Uni.co.pel*) vārdā – *G. Floridia, A. Tornato, M. Mussi, G. Geminiani* un *A. Fratini, avvocati,*

— *FS Retail* vārdā – *M. Sapio, avvocato,*

— *Luna Srl* vārdā – *A. Cattel* un *M. Concetti, avvocati,*

— *Gatsby Srl* vārdā – *A. Terenzi, avvocato,*

— Čehijas Republikas valdības vārdā – *M. Smolek*, pārstāvis,

— Vācijas valdības vārdā – *T. Henze un J. Möller*, pārstāvji,

— Nīderlandes valdības vārdā – *M. Bulterman*, *B. Koopman* un *H. Stergiou*, pārstāves,

— Zviedrijas valdības vārdā – *A. Falk*, *C. Meyer-Seitz*, *U. Persson*, *N. Otte Widgren* un *K. Sparrman*, kā arī *L. Swedenborg*, *E. Karlsson* un *F. Sjövall*, pārstāvji,

— Eiropas Komisijas vārdā – *G. Gattinara* un *G. Zavvos*, pārstāvji,

noklausījusies ģenerāladvokātes secinājumus 2015. gada 23. aprīļa tiesas sēdē,

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

1 Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ir iesniegts par jautājumu, kā interpretēt LESD 34.–36. pantu un 3. un 5. pantu Eiropas Parlamenta un Padomes 1994. gada 23. marta Direktīvā 94/11/EK par dalībvalstu normatīvo un administratīvo aktu tuvināšanu attiecībā uz tādu materiālu norādīšanu marķējumā, kurus izmanto patērētājiem paredzētu apavu galvenajās sastāvdaļās (OV L 100, 37. lpp.), un 60. pantu Eiropas Parlamenta un Padomes 2013. gada 9. oktobra Regulā (ES) Nr. 952/2013, ar ko izveido Savienības Muitas kodeksu (OV L 269, 1. lpp.; turpmāk tekstā – "Savienības Muitas kodekss").

2 Šīs lūgums tika iesniegts tiesvedībā, kurā *Unione Nazionale Industria Conciaria* (*UNIC*), valsts arodbiedrība, locekle Itālijas rūpniecības nozares konfederācijā, kas apvieno un pārstāv viskvalificētākos tirgus dalībniekus ādu miecēšanas nozarē, un *Unione Nazionale dei Consumatori di Prodotti in Pelle*, *Materie Concianti*, *Accessori e Componenti* (*Uni.co.pel*), patērētāju bezpeļņas apvienība sociālās solidaritātes mērķu īstenošanai, tiesājas pret *FS Retail*, *Luna Srl* un *Gatsby Srl*, atbilstoši Itālijas tiesībām reģistrētas sabiedrības, jautājumā par tādu apavu tirdzniecību Itālijā, nenorādot preču izcelsmes valsti, kuriem uz iekšzoles ir norādīts sugasvārds itāļu valodā "pelle" (āda) vai "vera pelle" (īsta āda).

Atbilstošās tiesību normas

Savienības tiesības

3 Saskaņā ar 8. pantu Eiropas Parlamenta un Padomes 1998. gada 22. jūnija Direktīvā 98/34/EK, kas nosaka informācijas sniegšanas kārtību tehnisko standartu un noteikumu, un Informācijas sabiedrības pakalpojumu noteikumu sfērā (OV L 204, 37. lpp.), kurā grozījumi izdarīti ar Eiropas Parlamenta un Padomes 1998. gada 20. jūlija Direktīvu 98/48/EK (OV L 217, 18. lpp.; turpmāk tekstā – "Direktīva 98/34"), dalībvalstis nekavējoties dara Komisijai zināmu jebkuru tādu tehnisko noteikumu projektu, kurus tās plāno pieņemt. Tās nosūta vēl Komisijai paziņojumu ar pamatojumu šādu tehnisku

noteikumu pieņemšanas vajadzībai, ja tas jau nav paskaidrots projektā. Komisija nekavējoties informē citas dalībvalstis par projektu un visiem dokumentiem, kas tai iesniegti. Dalībvalstis nekavējoties dara Komisijai zināmu tehnisko noteikumu galīgo tekstu.

4 Šīs direktīvas 9. pantā ir noteikts, ka saskaņā ar 8. pantu paziņotā tehnisko noteikumu projekta pieņemšana ir jāatliek uz trīs mēnešiem no brīža, kad Komisija saņēmusi paziņojumu par tehnisko noteikumu projektu. Šajā pantā it īpaši ir paredzēts, ka šo periodu pagarina līdz sešiem mēnešiem, ja Komisija vai cita dalībvalsts sniedz sīki izstrādātu atzinumu par to, ka plānotie pasākumi var radīt šķēršļus preču brīvai apritei iekšējā tirgū. Bezdarbības periods tiek pagarināts līdz divpadsmit mēnešiem, ja trīs mēnešu laikā no brīža, kad Komisija saņēmusi paziņojumu, Komisija paziņo par savu nodomu ierosināt vai pieņemt tiesību aktu jomā, uz kuru attiecas tehnisko noteikumu projekts.

5 Padomes 1992. gada 12. oktobra Regulas (EK) Nr. 2913/92 par Kopienas Muitas kodeksa izveidi (OV L 302, 1. lpp.) 24. pantā ir noteikts:

"Izcelsmes valsts precēm, kuru ražošanā iesaistīta vairāk nekā viena valsts, ir tā, kurā šim nolūkam apgādātā ražotavā notikusi pēdējā būtiskā ekonomiski pamatotā pārstrāde vai apstrāde, kas beidzas ar jauna produkta saražošanu vai ir svarīga tā ražošanas stadija."

6 Regula Nr. 2913/92 tika atcelta ar Savienības Muitas kodeksu, kas stājās spēkā 2013. gada 31. oktobrī. Taču šī kodeksa 60. pants, kura saturs pēc būtības ir identisks Regulas Nr. 2913/92 24. panta saturam, saskaņā ar minētā kodeksa 288. panta 2. punktu ir piemērojams tikai no 2016. gada 1. maija.

7 Direktīvas 94/11 preambulas 1.–3., kā arī 5. un 7. apsvērumā ir noteikts:

"tā kā dažās dalībvalstīs ir spēkā noteikumi par apavu marķēšanu, kas paredzēti, lai aizsargātu un informētu sabiedrību, kā arī apliecinātu rūpniecības likumīgās intereses;

tā kā šo noteikumu atšķirības var radīt šķēršļus tirdzniecībai Kopienā, tādējādi traucējot iekšējā tirgus darbību;

tā kā, lai izvairītos no problēmām sakarā ar dažādām sistēmām, precīzi jādefinē apavu kopīgas marķēšanas sistēmas vienības;

[..]

tā kā, lai samazinātu krāpšanas iespēju, gan patērētāju, gan apavu rūpniecības interesēs ir ieviest sistēmu, kas nosaka galvenajās apavu sastāvdaļās izmantoto materiālu precīzus aprakstus;

[..]

tā kā attiecīgo valstu tiesību aktu saskaņošana ir piemērots veids, lai likvidētu šos šķēršļus brīvai tirdzniecībai; tā kā dalībvalstis atsevišķi nevar veiksmīgi sasniegt šo mērķi; tā kā šī direktīva nosaka tikai tās prasības, kas ir saistošas to preču brīvai apritei, uz kurām tā attiecas,

[..]."

8 Šīs direktīvas 1. panta 1. punkta otrajā daļā ir noteikts:

"Šajā direktīvā "apavi" ir visi apavu izstrādājumi ar zolēm, kuru mērķis ir aizsargāt vai nosegt kāju, ietverot apavu sastāvdaļas, ko pārdod atsevišķi, kā minēts I pielikumā."

9 Šīs direktīvas 2. pantā ir noteikts:

"1. Dalībvalstis veic visus vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu visu tirgū laisto apavu atbilstību šajā direktīvā noteiktajām marķēšanas prasībām, neskarot citus attiecīgus Kopienas noteikumus.

2. Ja tirgū laiž apavus, kas neatbilst noteikumiem attiecībā uz marķēšanas prasībām, attiecīgā dalībvalsts veic vajadzīgos pasākumus, kas paredzēti tās tiesību aktos."

10 Minētās direktīvas 3. pantā ir noteikts:

"Neskarot citus attiecīgus Kopienas noteikumus, dalībvalstis neaizliedz un nekavē apavu laišanu tirgū, kas atbilst šīs direktīvas marķēšanas prasībām, piemērojot nesaskaņotus valsts likumdošanas aktus, kuri regulē konkrētu apavu veidu vai vispārējo apavu marķēšanu."

11 Šīs pašas direktīvas 4. pantā ir paredzēts:

"1. Saskaņā ar I pielikumu marķējumā norāda informāciju par tādiem materiāliem, kuri veido vismaz 80 % no apavu virsdaļas, oderes un saistzoles laukuma un vismaz 80 % no ārējās zoles daļas apjoma. Ja neviens materiāls neveido vismaz 80 %, informācija jāsniedz par diviem galvenajiem apavu sastāvdaļās izmantotajiem materiāliem.

2. Informāciju norāda uz apaviem. Ražotājs vai tā Kopienā reģistrēts pilnvarots pārstāvis var izvēlēties piktogrammas vai rakstītu tekstu, kā tas definēts un ilustrēts I pielikumā, vismaz tajā valodā vai valodās, ko nosaka patēriņa dalībvalsts saskaņā ar Līguma noteikumiem. Dalībvalstis savos valstu tiesību aktos nodrošina patērētāju pienācīgu informēšanu par šo piktogrammu nozīmi, vienlaicīgi nodrošinot to, ka šie noteikumi nerada šķēršļus tirdzniecībai.

3. Šīs direktīvas izpratnē marķējums nozīmē noteiktās informācijas piestiprināšanu vismaz vienam apavam no katra pāra. To izdara ar drukāšanu, uzlīmēšanu, gofrēšanu vai izmantojot etiķeti.

4. Marķējumam jābūt redzamam, droši piestiprinātam un pieejamam, un piktogrammu izmēram jābūt pietiekoši lielam, lai tajās ietvertā informācija ir viegli uztverama. Marķējums nedrīkst maldināt patērētāju.

5. Ražotājs vai viņa Kopienā reģistrēts pilnvarots pārstāvis ir atbildīgs par marķējumu un tajā ietvertās informācijas pareizību. Ja ne ražotājs, ne viņa pilnvarots pārstāvis nav reģistrēts Kopienā, šis pienākums jāpilda personai, kas ir atbildīga par apavu pirmo laišanu Kopienas tirgū. Mazumtirgotājs ir atbildīgs par šajā direktīvā paredzēto attiecīgo marķējumu uz viņa pārdotajiem apaviem."

12 Atbilstoši Direktīvas 94/11 5. pantam:

"Vajadzības gadījumā marķējumam pievieno papildu informāciju rakstīta teksta veidā, kas papildina šajā direktīvā noteikto informāciju. Tomēr dalībvalstis nevar aizliegt vai kavēt laist tirgū apavus, kuri saskaņā ar 3. pantu atbilst šīs direktīvas prasībām."

Itālijas tiesības

13 2013. gada 14. janvāra Likuma Nr. 8, ar ko ieviestas jaunas tiesību normas par to, kā izmantot terminus "cuoio", "pelle", "pelliccia" un to atvasinājumus un sinonīmus (*GURI* Nr. 25, 2013. gada 30. janvāris; turpmāk tekstā – "Likums Nr. 8/2013"), 3. panta 2. punktā it īpaši ir noteiks, ka "[ir] aizliegts laist pārdošanā vai citādā veidā tirdzniecībā ar terminiem "cuoio" [āda], "pelle" [āda], "pelliccia" [ādas, kažokādas] un to atvasinājumiem vai sinonīmiem, piemēram, īpašības vārdiem vai lietvārdiem, pat ja tie ir iekļauti kā priedēkļi vai piedēkļi [vārdu daļas] citos vārdos vai apzīmēti ar tādiem vispārīgiem

nosaukumiem kā "pellame" [āda], "pelletteria" vai "pellicceria" [ādas, kažokādu izstrādājumi], arī ja tie ir iztulkoti citā, no itāļu valodas atšķirīgā valodā, izstrādājumus, kuri nav iegūti tikai un vienīgi no dzīvnieku ādām, kas speciāli apstrādātas tā, lai saglabātu to dabīgās īpašības, un katrā ziņā 1. pantā neminētus izstrādājumus". Izstrādājumi, kuri iegūti apstrādē ārvalstīs un kuriem izmanto minēto terminu formulējumus itāļu valodā, ir obligāti jāmarķē, norādot izcelsmes valsti.

14 Saskaņā ar šo valsts tiesisko regulējumu rodas neatspēkojama prezumpcija par patērētāja maldināšanu, tirgojot tādas ādas izstrādājumus ar uzrakstiem itāļu valodā, kas nav itāļu izcelsmes.

15 Likumā Nr. 8/2013 nav noteikta atšķirība starp precēm, kas ražotas trešajās valstīs, un precēm, kas likumīgi ražotas vai tirgotas kādā Eiropas Savienības dalībvalstī, izņemot Itālijas Republikā.

16 Saskaņā ar šī likuma 4. pantu, ja tiek pārkāpts minētajā tiesiskajā regulējumā noteiktais tirdzniecības aizliegums, ir piemērojams administratīvais sods no EUR 10 000 līdz 50 000, kā arī attiecīgo preču administratīvā konfiskācija.

Pamatlietas fakti un prejudiciālie jautājumi

17 Ar pieteikumu par pagaidu noregulējumu, kas 2013. gada 27. septembrī iesniegts iesniedzējtiesā, *UNIC* un *Uni.co.pel* lūdza veikt steidzamus pagaidu noregulējuma pasākumus pret atbildētājiem pamatlietā.

18 Prasītāji pamatlietā iebilst pret to, ka atbildētāji Itālijas teritorijā, pārkāpjot Likumu Nr. 8/2013, tirgo apavus, uz kuru iekšzoles ir vispārīgs nosaukums itāļu valodā "pelle" (āda) vai "vera pelle" (īsta āda) bez norādes uz izstrādājuma izcelsmes valsti. Tādējādi tiekot maldināta sabiedrība par ādas izcelsmi, kļūdaini tai piedēvējot Itālijas izcelsmi sakarā ar marķējumu itāļu valodā, kas ir norādīts uz izstrādājuma. Turklāt marķējums "pelle" vai "vera pelle" uz iekšzoles liekot kļūdaini uzskatīt, ka gan apavi kopumā, gan to ādas sastāvdaļu izcelsmes valsts ir Itālija, lai gan tas tā nav.

19 Šī iemesla dēļ prasītāji lūdza iesniedzējtiesai noteikt atbildētājiem pamatlietā pienākumu vairs nelaist šādus apavus Itālijas tirgū, ja uz tiem nav norādes par izmantotās ādas izcelsmes valsti. Viņi arīdzan prasīja, lai šajā rīkojumā tiktu noteikts kavējuma maksājums.

20 No iesniedzējtiesas nolēmuma izriet, ka noteikti apavi, par ko ir strīds iesniedzējtiesā izskatāmajā lietā, ir ražoti trešajās valstīs, piemēram, Ķīnā, kā norādīts uz plastmasas etiķetes, kas piestiprināta pie ārējās zoles. Tomēr, kā norāda prasītāji pamatlietā, šāda norāde neatbilst Likuma Nr. 8/2013 prasībām, jo tā attiecas nevis konkrēti uz ādas kā apavu sastāvdaļas izcelsmi, bet gan uz apavu izcelsmi kopumā. Tādējādi šādos apstākļos apzīmējuma "vera pelle" norādīšana uz iekšzoles var likt patērētājam uzskatīt, ka šie apavi, lai gan būdami ārvalsts ražojumi, ir ražoti no Itālijas izcelsmes ādas. Savukārt attiecībā uz citiem apaviem tiekot apstrīdēta izmantotās ādas Eiropas vai ārpus Eiropas izcelsme.

21 Iesniedzējtiesa iesākumā uzskata, ka saskaņā ar spriedumu *Eggers* (13/78, EU:C:1978:182, 25. punkts) attiecīgie Likuma Nr. 8/2013 noteikumi varētu būt pasākumi ar kvantitatīviem ierobežojumiem līdzvērtīgu iedarbību, kas ir pretrunā Savienības tiesībām, jo kvalitātes prezumpcija, kas ir saistīta ar visa ražošanas procesa vai tā daļas atrašanos valstī, tādējādi ierobežojot vai nelabvēlīgi ietekmējot procesu, kura visi posmi vai daļa no tiem norit citās dalībvalstīs, nav saderīga ar vienoto tirgu.

22 Tā arī jautā, vai šāds valsts tiesiskais regulējums ir pretrunā Savienības tiesībām tikai tad, ja tas attiecas uz ādas izstrādājumiem, kas iegūti apstrādes rezultātā un tiek likumīgi tirgoti dalībvalstīs, vai arī tad, ja šis regulējums attiecas arī uz ādas izstrādājumiem, kas iegūti apstrādes rezultātā trešajās valstīs un Savienībā vēl netiek likumīgi tirgoti.

23 Turpinājumā iesniedzējtiesa vaicā par jautājumu, vai Likuma Nr. 8/2013 3. pants, kurā ir aizliegta tādu apavu tirdzniecība, kuru marķējumi tomēr atbilst Direktīvas 94/11 prasībām, ir jāuzskata par tādu, ar kuru tiek noteikts pienākums norādīt izcelsmi, kas nav saderīgi ar minētās direktīvas 5. pantu.

24 Visbeidzot tā vēlas noskaidrot, vai Savienības Muitas kodekss un tiesību norma, saskaņā ar kuru tādas preces izcelsme, kuras ražošana ir notikusi vienā vai vairākās valstīs, ir nosakāma valstī, kurā ir notikusi pēdējā būtiskā apstrāde vai pārstrāde, arī nav pretrunā pamatlietā izskatāmajam tiesiskajam regulējumam.

25 Šādos apstākļos *Tribunale di Milano* nolēma apturēt tiesvedību un uzdot Tiesai šādus prejudiciālus jautājumus:

"1) Vai pareizi interpretēts [LESD 34.–36. pants] liedz piemērot Likuma Nr. 8/2013 3. panta 2. punktu – kas nosaka pienākumu marķēt, norādot izcelsmes valsti, tādus ārvalstīs veiktā apstrādē iegūtus izstrādājumus, kuriem izmanto itāļu valodā formulētu terminu "pelle", – tādas ādas izstrādājumiem, kas likumīgi apstrādāta vai tirgota citās Eiropas Savienības dalībvalstīs, ja šāds valsts likums rada pasākumu ar kvantitatīvam ierobežojumam līdzvērtīgu iedarbību, kas ir aizliegts ar LESD 34. pantu un nav attaisnots ar LESD 36. pantu?

2) Vai pareizi interpretēts [LESD 34.–36. pants] liedz piemērot Likuma Nr. 8/2013 3. panta 2. punktu – kas nosaka pienākumu marķēt, norādot izcelsmes valsti, tādus ārvalstīs veiktā apstrādē iegūtus izstrādājumus, kuriem izmanto itāļu valodā formulētu terminu "pelle", – tādiem ādas izstrādājumiem, kas iegūti apstrādē Eiropas Savienībā neietilpstošās valstīs un kas netiek vēl likumīgi tirgoti Savienībā, ja šāds valsts likums rada pasākumu ar kvantitatīvam ierobežojumam līdzvērtīgu iedarbību, kas ir aizliegts ar LESD 34. pantu un nav attaisnots ar LESD 36. pantu?

3) Vai pareizi interpretēts Direktīvas 94/11 3. un 5. pants liedz piemērot Likuma Nr. 8/2013 3. panta 2. punktu – kas nosaka pienākumu marķēt, norādot izcelsmes valsti, tādus ārvalstīs veiktā apstrādē iegūtus izstrādājumus, kuriem izmanto itāļu valodā formulētu terminu "pelle", – tādas ādas izstrādājumiem, kas likumīgi apstrādāti vai likumīgi tirgoti citās Eiropas Savienības dalībvalstīs?

4) Vai pareizi interpretēts Direktīvas 94/11 3. un 5. pants liedz piemērot Likuma Nr. 8/2013 3. panta 2. punktu – kas nosaka pienākumu marķēt, norādot izcelsmes valsti, – attiecībā uz apstrādē Eiropas Savienībā neietilpstošās valstīs iegūtas ādas izstrādājumiem, kas vēl netiek likumīgi tirgoti Savienībā?

5) Vai pareizi interpretēts Regulas Nr. 952/2013 60. pants liedz piemērot Likuma Nr. 8/2013 3. panta 2. punktu – kas nosaka pienākumu marķēt, norādot izcelsmes valsti, tādus ārvalstīs veiktā apstrādē iegūtus izstrādājumus, kuriem izmanto itāļu valodā formulētu terminu "pelle", – apstrādē Eiropas Savienības dalībvalstīs iegūtas ādas izstrādājumiem, kas vēl netiek likumīgi tirgoti Savienībā?

6) Vai pareizi interpretēts Regulas Nr. 952/2013 60. pants liedz piemērot Likuma Nr. 8/2013 3. panta 2. punktu – kas nosaka pienākumu marķēt, norādot izcelsmes valsti, tādus ārvalstīs veiktā apstrādē iegūtus izstrādājumus, kuriem izmanto itāļu valodā formulētu terminu "pelle", – apstrādē Eiropas Savienībā neietilpstošās valstīs iegūtas ādas izstrādājumiem, kas vēl netiek likumīgi tirgoti Savienībā?"

Par prejudiciālajiem jautājumiem

Par Direktīvu 98/34

26 Ievadā ir jānorāda, ka Komisija apgalvo Likuma Nr. 8/2013 noteikumu nepiemērojamību, jo tie ir tikuši pieņemti, pārkāpjot trīs mēnešu bezdarbības laikposmu, kas ir noteikts Direktīvas 98/34 9. pantā.

27 Komisija apstiprina, ka tā 2012. gada 29. novembrī ir saņēmusi paziņojumu par Likumu Nr. 8/2013, un saskaņā ar Direktīvas 98/34 9. panta 1. punktu norādījusi, ka šī likuma pieņemšana ir atliekama līdz 2013. gada 1. martam. Acīmredzami pārkāpjot šo noteikumu, Likums Nr. 8/2013 tomēr ticis pieņemts 2013. gada 14. janvārī un stājies spēkā 2013. gada 14. februārī.

28 *UNIC* un *Uni.co.pel* tiesas sēdē apstiprināja Komisijas sniegto informāciju un piebilda, ka Itālijas iestādes veica pasākumus, lai novērstu Direktīvas 98/34 saistošo noteikumu pārkāpumu, atceļot Likumu Nr. 8/2013 no 2014. gada 30. oktobra saskaņā ar Likuma Nr. 161 26. pantu. Saskaņā ar šo atceļošo likumu attiecīgajā jautājumā divpadsmit mēnešos ir jāpieņem jauns tiesiskais regulējums, ievērojot Direktīvā 98/34 paredzēto pienākumu par tehnisko noteikumu paziņošanu.

29 Šajā ziņā ir jāatgādina, ka tehnisks noteikums nevar tikt piemērots, ja tas nav ticis paziņots saskaņā ar Direktīvas 98/34 8. panta 1. punktu vai, kaut arī ir ticis paziņots, tas ir ticis apstiprināts un izpildīts pirms trīs mēnešu bezdarbības laikposma, kas ir paredzēts minētās direktīvas 9. panta 1. punktā (skat. spriedumus *CIA Security International*, C-194/94, EU:C:1996:172, 41., 44. un 54. punkts, kā arī *Unilever*, C-443/98, EU:C:2000:496, 49. punkts).

30 Līdz ar to pamatlietā iesniedzējtiesai ir jāizvērtē, vai Likums Nr. 8/2013 ir stājies spēkā, ignorējot Direktīvas 98/34 9. pantā paredzēto bezdarbības laikposmu. Apstiprinošas atbildes gadījumā šī termiņa neievērošana ir uzskatāma par būtisku procesuālo noteikumu pārkāpumu, kas izraisa attiecīgā tehniskā noteikuma nepiemērojamību. Kā ģenerāladvokāte ir norādījusi savu secinājumu 44.–47. punktā, Likuma Nr. 8/2013 3. panta 2. punkts šādā gadījumā nevar tikt izvirzīts pret privātpersonām.

31 Taču, tā kā uz jautājumiem par Savienības tiesību interpretāciju, kurus valsts tiesa uzdevusi pašas noteiktajos tiesiskā regulējuma un faktisko apstākļu ietvaros un kuru precizitāte Tiesai nav jāpārbauda, attiecas atbilstības pieņēmums (spriedums *Melki* un *Abdeli*, C-188/10 un C-189/10, EU:C:2010:363, 27. punkts, kā arī tajā minētā judikatūra), atbilde uz iesniedzējtiesas uzdotajiem jautājumiem ir jāsniedz.

Par pirmo un trešo jautājumu

32 Pirmajā un trešajā jautājumā, kas ir jāizskata kopā, iesniedzējtiesa būtībā jautā, vai LESD 34.–36. pants, kā arī Direktīvas 94/11 3. un 5. pants ir jāinterpretē tādējādi, ka tie nepieļauj tādus dalībvalsts tiesību aktus kā pamatlietā, ar kuriem tostarp ir aizliegta tādu apavu ādas sastāvdaļu tirdzniecība, kuru izcelsme ir citās dalībvalstīs vai trešajās valstīs un kuras šajā pēdējā gadījumā jau tiek tirgotas citā dalībvalstī vai attiecīgajā dalībvalstī, ja šīm precēm nav norādes par to izcelsmes valsti.

33 Tā kā šie divi jautājumi attiecas gan uz primāro tiesību, gan uz Direktīvas 94/11 interpretāciju, jāatgādina, ka saskaņā ar pastāvīgo judikatūru ikviens valsts pasākums tādā jomā, kurā ir veikta izsmeļoša saskaņošana Savienības līmenī, ir jāizvērtē, ņemot vērā šī saskaņošanas pasākuma normas, nevis primāro tiesību aktu normas (spriedumi *Gysbrechts* un *Santurel Inter*, C-205/07, EU:C:2008:730, 33. punkts, kā arī Komisija/Beļģija, C-421/12, EU:C:2014:2064, 63. punkts).

34 Tāpēc, pirmkārt, ir jāpārbauda, vai ar šo direktīvu veiktā saskaņošana, it īpaši tās 3. un 5. pantā, pēc rakstura ir izsmeļoša.

35 Šajā nolūkā Tiesai šie noteikumi ir jāinterpretē, ņemot vērā ne tikai to tekstu, bet arī kontekstu un attiecīgā tiesiskā regulējuma mērķus, kurā šie noteikumi ir ietverti (skat. spriedumu *Sneller*, C-442/12, EU:C:2013:717, 21. punkts un tajā minētā judikatūra).

36 No Direktīvas 94/11 preambulas 1.–3. un 7. apsvēruma izriet, ka tās mērķis ir precīzi definēt apavu kopīgās marķēšanas sistēmas vienības, lai izvairītos no problēmām sakarā ar atšķirīgiem valsts tiesību aktiem šajā jautājumā, kas var radīt šķēršļus Savienības iekšējā tirdzniecībā. Šo valsts tiesību aktu saskaņošana ir uzskatāma par piemērotu līdzekli, kā likvidēt šos šķēršļus brīvajai tirdzniecībai, un dalībvalstis atsevišķi nevar apmierinošā veidā sasniegt šo mērķi.

37 Kā ģenerāladvokāte norāda savu secinājumu 58. un 59. punktā, lasot Direktīvas 94/11 1. un 4. pantu kopā ar tās I pielikumu, top skaidrs, ka tajā ir noteiktas nevis minimālās prasības attiecībā uz tādu materiālu marķēšanu, kas tiek izmantoti galvenajās apavu sastāvdaļās, bet gan paredzētas izsmeļošas normas. Tāpēc dalībvalstīm nav tiesību noteikt stingrākas prasības.

38 Lai gan tiesa, ka minētās direktīvas 5. pantā ir noteikts, ka dalībvalstis var atļaut, ka "vajadzības gadījumā marķējumam" tiek "pievieno[ta] papildu informāciju rakstīta teksta veidā", lai "papildin[ātu] šajā direktīvā noteikto informāciju", tomēr saskaņā ar to pašu 5. pantu dalībvalstis nevar "aizliegt vai kavēt laist tirgū apavus, kuri saskaņā ar 3. pantu atbilst šīs direktīvas prasībām".

39 Tātad no šī 3. un 5. panta burtiskas interpretācijas, lasot tos Direktīvas 94/11 mērķu gaismā, izriet, ka ar šo direktīvu tiek veikta pilnīga saskaņošana attiecībā tādu materiālu marķēšanas obligāto prasību saturu, kas tiek izmantoti apavu galvenajās sastāvdaļās, un tiklīdz šīs prasības ir izpildītas, dalībvalstīm iestājas aizliegums radīt šķēršļus šādu preču tirdzniecībai.

40 Ņemot vērā šos apsvērumus, pamatlietā izskatāmais tiesiskais regulējums, ciktāl tas attiecas uz tādu apavu ādas sastāvdaļu marķēšanu, kuru izcelsme ir citās dalībvalstīs vai kuras jau ir laistas brīvā apgrozībā Savienības teritorijā, ir vērtējams vienīgi atbilstoši Direktīvas 94/11 noteikumiem, nevis primārajām tiesībām.

41 Otrkārt, runājot par vērtējumu atbilstoši Direktīvai 94/11, jāatgādina, ka tirdzniecības starp dalībvalstīm liberalizācijas nolūkā paredzētie pasākumi, kā, piemēram, Direktīva 94/11, vienādi ir piemērojami gan dalībvalstu izcelsmes precēm, gan trešo valstu izcelsmes precēm, kuras Savienībā ir brīvā apritē. Šajā ziņā Tiesa ir precizējusi, ka, runājot par preču brīvu apriti Savienības iekšienē, preces, kuras ir brīvā apritē, ir pilnīgi un galīgi pielīdzināmas dalībvalstu izcelsmes precēm (šajā ziņā skat. spriedumu *Tezi Textiel*/Komisija, 59/84, EU:C:1986:102, 26. punkts).

42 Šīs direktīvas 3. pantā ir noteikts, ka "dalībvalstis neaizliedz un nekavē apavu laišanu tirgū, kas atbilst šīs direktīvas marķēšanas prasībām, piemērojot nesaskaņotus valsts likumdošanas aktus, kuri regulē konkrētu apavu veidu vai vispārējo apavu marķēšanu".

43 Saskaņā ar Direktīvas 94/11 4. pantu un tās I pielikumu šāda preču veida marķējumā ir jānorāda vienīgi informācija par materiāliem, kas ir izmantoti šo preču ražošanā (āda, pārklāta āda, tekstilmateriāls, citi materiāli). Tātad šajā direktīvā nav noteikts pienākums norādīt ādas izcelsmes valsti, kā paredzēts pamatlietā izskatāmajā tiesiskajā regulējumā.

44 Šajā ziņā ir jāatgādina, ka Tiesa attiecībā uz LESD 34. pantu jau ir nospriedusi, ka izcelsmes norādes vai marķējums, kā pamatlietā, patērētājiem ļauj noteikt atšķirību starp valstī ražotām precēm un importētajām precēm, tādējādi sniedzot patērētājiem iespēju realizēt savus iespējamos aizspriedumus par ārvalstu precēm. Vienotā iekšējā tirgū prasība par izcelsmes marķējumu padara citu dalībvalstu noteiktu nozaru ražojumu noietu dalībvalstī ne vien grūtāku, bet arī kavē ekonomisko mijiedarbību Savienībā, nelabvēlīgi ietekmējot tādu preču tirdzniecību, kas ražotas, pamatojoties uz darba dalīšanu starp dalībvalstīm (šajā ziņā skat. spriedumu Komisija/Apvienotā Karaliste, 207/83, EU:C:1985:161, 17. punkts).

45 Turklāt no judikatūras par šo pašu noteikumu izriet, ka lingvistiskas prasības, kā, piemēram, pamatlietā dalībvalsts tiesiskajā regulējumā noteiktās, ir šķērslis tirdzniecībai Savienībā, jo precēm no citām dalībvalstīm ir jābūt apzīmētām ar citādu marķējumu, kas rada papildu izdevumus saistībā ar sagatavošanu pārdošanai (spriedums *Colim*, C-33/97, EU:C:1999:274, 36. punkts).

46 Ņemot vērā iepriekš minētos apsvērumus, uz pirmo un trešo jautājumu ir jāatbild, ka Direktīvas 94/11 3. un 5. pants ir jāinterpretē tādējādi, ka tie nepieļauj tādus dalībvalsts tiesību aktus kā pamatlietā, ar kuriem tostarp ir aizliegta tādu apavu ādas sastāvdaļu tirdzniecība, kuru izcelsme ir citās dalībvalstīs vai trešajās valstīs un kuras šajā pēdējā gadījumā jau tiek tirgotas citā dalībvalstī vai attiecīgajā dalībvalstī, ja šīm precēm nav norādes par to izcelsmes valsti.

Par otro un ceturto jautājumu

47 Otrajā un ceturtajā jautājumā, kas ir jāizskata kopā, iesniedzējtiesa būtībā vēlas noskaidrot, vai LESD 34.–36. pants un Direktīvas 94/11 3. un 5. pants ir jāinterpretē tādējādi, ka tie nepieļauj tādus valsts tiesību aktus kā pamatlietā, ar kuriem tostarp ir aizliegta tādu apavu ādas sastāvdaļu tirdzniecība, kuru izcelsme ir trešajās valstīs un kuras vēl netiek likumīgi tirgotas Savienības teritorijā, ja šīm precēm nav norādes attiecībā uz to izcelsmes valsti.

48 Ņemot vērā pašas iesniedzējtiesas lietoto formulējumu, šie jautājumi attiecas uz tādu apavu ādas sastāvdaļām, kuru izcelsme ir trešajās valstīs un kuras vēl nav laistas brīvā apritē Savienības, tātad arī Itālijas, teritorijā.

49 Šajā ziņā vispirms ir jāatgādina, ka saskaņā ar LESD 28. pantu ir aizliegts dalībvalstīm noteikt savstarpējus ievedmuitas un izvedmuitas nodokļus un visus maksājumus ar līdzvērtīgu iedarbību, un šis aizliegums attiecas gan uz "dalībvalstu izcelsmes ražojumiem", gan "no trešām valstīm ievestajiem ražojumiem, kas dalībvalstīs ir brīvā apgrozībā".

50 Saskaņā ar LESD 29. pantu ražojumus, kas ievesti no trešajām valstīm, uzskata par esošiem brīvā apgrozībā dalībvalstī, ja attiecībā uz šādiem ražojumiem ir ievērotas visas vajadzīgās importa formalitātes un dalībvalstī ir iekasēti visi vajadzīgie muitas nodokļi vai maksājumi ar līdzvērtīgu iedarbību un ja par šiem ražojumiem šādi nodokļi vai maksājumi nav pilnīgi vai daļēji atmaksāti.

51 Tomēr, lasot iesniedzējtiesas nolēmumu un valsts lietas materiālus, šķiet, ka izskatāmās preces ir tikušas tirgotas Itālijā un līdz ar to tās jau ir tikušas laistas brīvā apgrozībā Savienības teritorijā LESD 29. panta izpratnē.

52 Šeit ir jāuzsver, pirmkārt, ka attiecībā uz šādām precēm piemērojama ir atbilde, ko Tiesa šī sprieduma 32.–46. punktā sniegusi uz pirmo un trešo jautājumu.

53 Otrkārt, tā kā otrais un ceturtais jautājums skaidri attiecas uz precēm, kuras vēl nav laistas brīvā apgrozībā Savienības teritorijā, no tā izriet, ka šie jautājumi pēc rakstura ir hipotētiski.

54 Šajā ziņā ir jāatgādina, ka Tiesa var atteikties atbildēt uz iesniedzējtiesas uzdotu prejudiciālu jautājumu, ja ir acīmredzami skaidrs, ka prasītajai Savienības tiesību interpretācijai nav nekāda sakara ar īstenību vai ar pamatlietas priekšmetu, ja problēma ir hipotētiska vai arī ja Tiesas rīcībā nav vajadzīgās ziņas par faktiskajiem un tiesiskajiem apstākļiem, lai varētu sniegt noderīgu atbildi uz tai uzdotajiem jautājumiem (spriedums *Stark*, C-293/10, EU:C:2011:355, 25. punkts un tajā minētā judikatūra).

55 Tāpēc ir jākonstatē, ka otrais un ceturtais jautājums nav pieņemami.

Par piekto un sesto jautājumu

56 Piektajā un sestajā jautājumā iesniedzējtiesa būtībā vaicā, vai Savienības Muitas kodeksa 60. pants ir interpretējams tādējādi, ka tas nepieļauj tādus valsts tiesību aktus kā pamatlietā.

57 Iesākumā ir jānorāda, ka, lai arī iesniedzējtiesa lūdz interpretēt Savienības Muitas kodeksa 60. pantu, šis pants stāsies spēkā tikai 2016. gada 1. maijā. Tāpēc ir jālemj par Regulas Nr. 2913/92 24. panta interpretāciju, kurš bija spēkā faktu rašanās laikā un kura saturs pēc būtības ir identisks minētajam 60. pantam.

58 Regulas Nr. 2913/92 24. pantā ir noteikts, ka ievedmuitas vai izvedmuitas nodokļa noteikšanas nolūkā "izcelsmes valsts precēm, kuru ražošanā iesaistīta vairāk nekā viena valsts, ir tā, kurā notikusi pēdējā būtiskā pārstrāde vai apstrāde".

59 Šajā noteikumā ir sniegta preču izcelsmes jēdziena vienota definīcija, kas ir nepieciešams līdzeklis, lai nodrošinātu kopējā muitas tarifa, kā arī visu to pārējo pasākumu vienotu piemērošanu, kas attiecībā uz preču importu vai eksportu veikti Savienībā vai dalībvalstīs (šajā ziņā skat. spriedumu *Gesellschaft für Überseehandel*, 49/76, EU:C:1977:9, 5. punkts).

60 No tā, pirmkārt, izriet, ka šis noteikums neattiecas uz patērētājiem veltītas informācijas saturu, izmantojot apavu marķējuma elementus.

61 Otrkārt, kā apgalvo arī Komisija, tā kā Likuma Nr. 8/2013 3. panta 2. punktā nav noteikts neviens kritērijs, kas ļautu definēt preču izcelsmi atkarībā no "pēdējās būtiskās pārstrādes vai apstrādes" vietas Regulas Nr. 2913/92 24. panta izpratnē, jākonstatē, ka iesniedzējtiesas nolēmums neļauj identificēt saikni starp šī 24. panta interpretāciju un pamatlietā izskatāmajam strīdam piemērojamo risinājumu.

62 Tā kā Tiesas atbildei uz piekto un sesto jautājumu nav nozīmes attiecībā uz pamatlietas strīda risinājumu, jākonstatē, ka, ievērojot šī sprieduma 54. punktā minēto judikatūru, šie jautājumi nav pieņemami.

Par tiesāšanās izdevumiem

63 Attiecībā uz pamatlietas pusēm šī tiesvedība ir stadija procesā, kuru izskata iesniedzējtiesa, un tā lemj par tiesāšanās izdevumiem. Izdevumi, kas radušies, iesniedzot apsvērumus Tiesai, un kas nav minēto pušu izdevumi, nav atlīdzināmi.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (trešā palāta) nospriež:

Eiropas Parlamenta un Padomes 1994. gada 23. marta Direktīvas 94/11/EK par dalībvalstu normatīvo un administratīvo aktu tuvināšanu attiecībā uz tādu materiālu norādīšanu marķējumā, kurus izmanto patērētājiem paredzētu apavu galvenajās sastāvdaļās, 3. un 5. pants ir jāinterpretē tādējādi, ka tie nepieļauj tādus dalībvalsts tiesību aktus kā pamatlietā, ar kuriem tostarp ir aizliegta tādu apavu ādas sastāvdaļu tirdzniecība, kuru izcelsme ir citās dalībvalstīs vai trešajās valstīs un kuras šajā pēdējā gadījumā jau tiek tirgotas citā dalībvalstī vai attiecīgajā dalībvalstī, ja šīm precēm nav norādes par to izcelsmes valsti.

[Paraksti]